

ЗМІСТ

Секція «Історія та право»:

Богатирчук К.О. РОЛЬ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ШКОЛЯРІВ УКРАЇНСЬКОЇ РСР В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 1960-Х - СЕРЕДИНІ 1980-Х РР.	3
Романченко В.В. ДО ПИТАННЯ ПРО МЕНТАЛЬНІСТЬ ЖІНОЧОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ - НА ПОЧАТКУ ХХ СТ. (З АКЦЕНТОМ НА ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКОМУ РЕГІОНІ)	5
Середяк А.В. ЧИТАЦЬКІ ІНТЕРЕСИ ГАЛИЦЬКОГО СЕЛЯНСТВА В КІНЦІ ХІХ - НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.: ПРОБЛЕМИ ПОПИТУ І ПРОПОЗИЦІЇ	7

Секція «Психологія і соціологія»:

Калюжна Є.М. ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ: ПРОБЛЕМА СПІВВІДНОШЕННЯ	10
Калюжна Є.М., Тюпа К.О. ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З РІЗНИХ КРАЇН СВІТУ	12
Колодяжна А.В. ПРОБЛЕМА НОСІЯ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ	13
Лазарева А.О. ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ЗАДОВОЛЕНОСТІ БЕЗРОБІТНИМИ СОЦІАЛЬНИМИ ПОСЛУГАМИ, ЯКІ НАДАЮТЬСЯ ОДЕСЬКИМ МІСЬКИМ ЦЕНТРОМ ЗАЙНЯТОСТІ	15
Марценюк М.О. ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ПРИ ПЕРЕЖИВАННІ САМОТНОСТІ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ	17
Михальченко Н.В. ВПЛИВ СОЦІАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ СУСПІЛЬСТВА НА ОСОБИСТІТЬ	18
Худякова В.І. ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ІНФОРМАТИВНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ	20
Шелег Л.С. УДОСКОНАЛЕННЯ КРИТЕРІЇВ ПРОФЕСІЙНОГО ПСИХОЛОГІЧНОГО ВІДБОРУ ДО ОРГАНІВ ВНУТРІШНІХ СПРАВ	21

Секція «Педагогічні науки та освітні технології»:

Андрющенко Я.Е. ДОСЛІДЖЕННЯ СТАНУ СПРИЙНЯТТЯ ОНЛАЙН-ІНФОРМАЦІЇ	23
Барило О.С., Фурман Р.Л. ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ВУЗУ.	24
Богославець Л.П., Житеньова Л.В. ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ І ТЕХНОЛОГІВ-ПЕДАГОГІВ	26
Бутиріна М.В., Ярошенко Д.С. ЗНАЧЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ САМОСТІЙНОСТІ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ УЧНІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ	27
Воротникова І.П. ЗМІШАНІ МОДЕЛІ НАВЧАННЯ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ	29
Гусак Т.М., Друзь Ю.М. ВИКОРИСТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЛЮДЬМИ, ДЛЯ ЯКИХ ВОНА НЕ Є РІДНОЮ В АНГЛОМОВНИХ КРАЇНАХ	31
Джаландінова А.М. РОЗВИТОК МАСОВИХ ВІДКРИТИХ ОН-ЛАЙН КУРСІВ: ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АСПЕКТ	32
Депчинська І.А. ПЕРЕДУМОВИ РОЗВИТКУ ЗМІСТУ ШКІЛЬНОЇ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ В ПІДКАРПАТСЬКІЙ РУСІ	33
Засркова Н.В. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК СПІЛКУВАННЯ У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ ЯК ОДНА З УМОВ УСПІШНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ДІТЕЙ В СОЦІУМІ	35

Опачко М.В., Міс Й. МЕТОДИ ПЕДАГОГІЧНОГО СТИМУЛЮВАННЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФІЗИКИ В СТАРШІЙ ШКОЛІ	37
Семеген О.М., Пітчук Л.В. МЕТОДИКА СКЛАДАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З МАШИНОБУДІВНОГО КРЕСЛЕННЯ	39
Теличко Н.В. РЕАЛІЗАЦІЇ НАУКОВОГО ПІДХОДУ ДО РОЗРОБКИ Й УПРОВАДЖЕННЯ ТРЕНІНГІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	40
Трубачева С.Е. ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНОНАВЧАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ У КОНТЕКСТІ ФУНДАМЕНТАЛІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ	42
Якубовська М.С. ТВОРЧИСТЬ БОРИСА ОЛІЙНИКА ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ВНЗ	43
Секція «Філософія та культура»:	
Рудак О.М. МОНУМЕНТАЛЬНІ ХРАМОВІ РОЗПИСИ ХХІ СТОЛІТТЯ. АСОЦІАЦІЯ САКРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА	45
Цигульов С.Ю. ФІЛОСОФІЯ ЛЮДИНОЦЕНТРИЗМУ – ПАРАДИГМАЛЬНИЙ ШЛЯХ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА	48
Секція «Філологічні науки»:	
Кугай К.Б. TECHNICAL TRANSLATION CHALLENGES	49
Зізнська А.П. РЕКВЕСТИВНІ МОВЛЕННЄВІ АКТИ ТА ЇХ КЛАСИФІКАЦІЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	51
Карпенко С.Д. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПОКАЖЧИКІВ КАЗКОВИХ СЮЖЕТІВ ТА МОТИВІВ	53
Ковчан М.Ю. INFINITIVE IN MODERN ENGLISH: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS	57

Автоматичне тестування знань, умінь та навичок - найбільш доцільний метод, воно ставить студентів у рівні умови, практично виключаючи суб'єктивізм викладача. Наприклад, MyTestX - це система програм для створення і проведення автоматичного комп'ютерного тестування, збору та аналізу результатів, виставлення оцінки за вибраною шкалою оцінювання: 5-, 10-, 12- чи 100-бальною.

Ця система програм працює з десятима типами завдань: одиничний та множинний вибори, встановлення порядку проходження чи відповідності, вказівка істинності або помилковості тверджень, ручне введення числа або тексту, вибір місця на зображенні. При тестуванні можна використовувати будь-яку кількість названих типів завдань, застосовуючи їх в довільному порядку. У завданнях з вибором відповіді можна використовувати до десяти варіантів відповіді.

Система програм складається з трьох модулів: модуль тестування (MyTestStudent), редактор тестів (MyTestEditor) і журнал тестування (MyTestServer). Для створення тестів передбачений дуже зручний редактор тестів з простим та зрозумілим інтерфейсом.

До кожного завдання можна задати складність (кількість балів за вірну відповідь), прикріпити підказку (при цьому «штрафні» бали віднімаються) і пояснення вірної відповіді (виводиться у випадку помилки в навчальному режимі).

Програма передбачає можливість використання декількох варіантів запитання у завданні, зручно створювати вибірку завдань, встановлювати будь-яку кількість завдань у кожному варіанті, перемішувати завдання і варіанти відповідей. Це значно зменшує можливість списування при проходженні одного тесту декількома студентами або при повторному проходженні тесту. Кожен тест має оптимальний час тестування, перевищення якого знижує оцінку.

За допомогою програм автоматичного тестування можна організувати як локальне, так і мережеве тестування, яке дозволяє роздати завдання через мережу, безпосередньо стежити за ходом його виконання, централізовано зібрати і обробити результати. Система тестування має надійний ступінь захисту, задавши декілька різних паролів (для відкриття, редагування, тестування), зіпсувати чи відредагувати тест особам, які не мають на це права, стає практично не можливо [3].

При правильному відборі контрольного матеріалу зміст тесту може бути використано не лише для контролю, але й для навчання. Виховна функція тестування проявляється в періодичності й неминучості тестового контролю. Така організація роботи дисциплінує, організовує і спрямовує самостійну діяльність студентів, допомагає виявити і усунути прогалини в знаннях, формує прагнення розвинути свої здібності, привчає до самоорганізації та самоконтролю.

Таким чином можна стверджувати, що комп'ютерне тестування має значний навчальний потенціал, використання його може стати одним з ефективних напрямків практичної реалізації принципу єдності та взаємозв'язку навчання і контролю.

Література

1. Джеджула О. М. Роль графічної підготовки у формуванні професійної компетентності інженера / О. М. Джеджула // *Інноваційні технології в професійній підготовці вчителя трудового навчання: проблеми теорії і практики: зб. наук. праць: [вип. 2].* – Полтава: ПДПУ, 2007. – С. 78–81.
2. Ревуцька Л. М. Підручники та навчальні посібники як визначальні фактори якісної освіти / Л. М. Ревуцька, О. М. Губницька // *Нова педагогічна думка.* – 2009. – №2. – С. 89–94.
3. <http://www.klyaksa.net/> - Інформаційно-освітній портал для вчителя інформатики і інформаційно-комунікаційних технологій.

РЕАЛІЗАЦІЇ НАУКОВОГО ПІДХОДУ ДО РОЗРОБКИ Й УПРОВАДЖЕННЯ ТРЕНІНГІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Геличко Н.В.

*Україна, м. Мукачеве,
Мукачівський державний університет*

One of the pedagogical conditions of formation of pedagogical skills of primary school teachers is to work-out and implement training. Defining the role of training in forming the foundations of the pedagogical skills of primary school teachers, we used it as a method of modeling educational game, educational and professional situations. The development of professional competence, formation and improvement of professional and personal qualities and skills of future teachers, teaching techniques, increase the adequacy of its identity and students' behavior by means of performing certain professional roles has been determined as the purpose of using training exercises.

Для цілеспрямованого формування основ педагогічної майстерності майбутніх учителів початкових класів використовувалися спеціальні тренінгові методики, ефективність яких доведена багатьма науковцями і дослідниками, а також авторські розробки.

Інноваційним підходом до вирішення окресленої проблеми є авторський курс «Тренінг формування основ педагогічної майстерності», що використовувався як спеціальний праксеологічно зорієнтований комплекс для практичних занять і самостійної роботи студентів з трьох фахових дисциплін: «Основи педагогічної майстерності», «Основи культури і техніки мовлення» та «Педагогічні технології в початковій школі». Розробка авторського

курсу «Тренінг формування основ педагогічної майстерності» базувалася на тому, що «саме тренінг дає змогу реалізувати необхідні умови розвитку професійного й особистісного самоусвідомлення» [1, с. 12], що є вагомим фактором для формування основ педагогічної майстерності майбутніх учителів початкових класів.

На основі вивчення можливостей застосування тренінгових технологій у навчальному процесі встановлено, що під час тренінгових занять створюються умови для досягнення професійної ідентичності майбутніх фахівців, підвищення впевненості в собі, розвитку компетентності та власної гідності, здійснюється формування адекватного образу успішного професійного майбутнього з виявленням й актуалізацією особистісних ресурсів [2, с. 255].

У розробці тренінгової програми, яка стала результатом реалізації однієї з педагогічних умов нашого дослідження, враховувалася думка науковців, що одним із найважливіших факторів у розробці і проведенні тренінгів є розуміння принципів навчання [4, с. 32]. Узагальнено, що, розглядаючи професійну підготовку як роботу студента над своїм особистісним фаховим зростанням, тренінги доцільно застосовувати у функції активного та дієвого методу підготовки майбутніх фахівців до професійної діяльності, яка пов'язана із суб'єкт-суб'єктною взаємодією у роботі фахівців соціономічних професій (вчителів, вихователів, психологів, соціальних працівників, соціологів тощо) [2, с. 257].

Визначаючи роль тренінгів у формуванні основ педагогічної майстерності майбутніх учителів початкових класів, ми використовували його як метод ігрового моделювання педагогічних, навчальних, професійних, життєвих ситуацій. Метою використання ігрових тренінгових вправ визначено розвиток професійної компетентності, формування й удосконалення професійних та особистісних якостей, умінь і навичок майбутнього вчителя, його педагогічної техніки, підвищення адекватності його самосвідомості та поведінки шляхом виконання студентами певних професійних ролей. Встановлено, що студенти набували певного професійного досвіду, оскільки демонстрували взірці майстерного розв'язування штучно організованих педагогічних ситуацій. Завдяки зворотному зв'язку з іншими студентами майбутні вчителі мали змогу зосередити увагу на специфічних способах педагогічних дій, щоб краще їх зрозуміти.

Для реалізації наукового підходу до розробки й упровадження у навчальний процес «Тренінгу формування основ педагогічної майстерності» були задіяні результати аналізу використання інновацій у світовій педагогіці та вітчизняних досліджень педагогічної інноватики; інтенсивні освітні технології, педагогічні технології авторських шкіл, сучасні технології підготовки майбутніх фахівців та професійно-орієнтовані технології навчання у вищій школі.

На основі узагальнення специфіки використання основних методів у прикладній педагогіці [2], аналізу соціальних умов і психологічних вимірів тенденцій використання потенціалу особистості, особливостей використання інтерактивних технологій на заняттях курсу «Основи педагогічної майстерності» [4] встановлено, що науковці серед педагогічних технологій професійної освіти особливо відзначали навчальний тренінг [3]; використовували інтерактивний тренінг.

Ми погоджуємося з думкою педагогів і психологів, що тренінг доцільно розглядати як одну з інтерактивних технологій, що підтверджується дослідженням його змістових, організаційних, методичних аспектів та рекомендацій до структурування та динаміки тренінгових груп і проведення навчального тренінгу студентів у вищій професійній школі [1; 2] як інтерактивних технологій в курсах навчальних дисциплін ВНЗ на основі дотримання принципів організації тренінгів і їх автентичного застосування у вищій школі. Тому для створення авторської тренінгової програми було проведене всебічне вивчення теоретичних і практичних аспектів технології проведення тренінгу.

Аналіз тренінгових технологій навчання студентів у ВНЗ, теоретичне і прикладне обґрунтування алгоритму складання програми тренінгу професійного спрямування дали змогу використовувати в авторському курсі матеріали зі спеціальних посібників для проведення тренінгів [4] та окремі методики. Такими тренінгами були мотиваційний; акмеологічний; емоційної зрілості; впливу і протидії йому; впевненості в собі; управління персоналом; комунікативної компетенції в діловій взаємодії; ділового (професійного) спілкування; прогнозування поведінки (тренінг сенситивності); соціально-психологічний тренінг «Розвиток комунікативної компетентності викладача»; психогімнастики в тренінгу; допоміжні тренінгові вправи та ін.

У ході розробки тренінгової програми враховано основні вимоги до ведення тренінгів з дотриманням наукових підходів для досягнення результативності формування основ педагогічної майстерності майбутніх учителів початкових класів.

Література

1. Вачков І.В. *Основи технології групового тренінга. Психотехніки* : учеб. пособие / І.В. Вачков. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Ось-89, 2000. – 224 с.
2. Мельничук І.М. *Теорія і практика професійної підготовки майбутніх соціальних працівників засобами інтерактивних технологій* : дис... .. доктора пед. наук
3. Осадченко І.І. *Особливості використання інтерактивних технологій навчання на заняттях курсу «Основи педагогічної майстерності» педагога* / І.І. Осадченко // *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи* : зб. наук. праць Уманського держ. пед. ун-ту ім. Павла Тичини. – Умань : УДПУ ім. Павла Тичини, 2007. – Вип. 19. – С. 83–88.
4. Сисоєва С.О. *Педагогічні технології професійної освіти: навчальний тренінг* : навч.-метод. посіб. / С.О. Сисоєва, Л.І. Бондарева. – Київ: ВМУРОЛ «Україна», 2006. – 162 с.